

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003852

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-10-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Березніков Олександр Володимирович

2. Oleksandr V. Berezniakov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4797-8797

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 46065 Правознавство

Дата захисту: 11-11-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Кілійський районний суд Одеської області

Код за ЄДРПОУ: 02897767

Місцезнаходження: вулиця Миру, Кілія, Кілійський р-н., 68303, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11081

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.51, 10.77.07, 10.77.24

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова характеристика наругу над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого
2. Criminal law characterization of desecration of a grave, other burial sites, or a body

Реферат:

1. Березніков О. В. Кримінально-правова характеристика наругу над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». – Херсонський державний університет. – Івано-Франківськ, 2025. Дисертація є комплексним дослідженням кримінальної відповідальності за наругу над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого в Україні. Перший розділ присвячено становленню й розвитку законодавства про наругу над могилою в Україні та європейських країнах. Проаналізовано історичні етапи формування норм від часів Київської Русі до сучасності. Компаративний аналіз виявив схожість норм країн романо-германської правової системи при відмінностях у техніко-юридичній конструкції. Другий розділ досліджує об'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Основним безпосереднім об'єктом є суспільні відносини, що забезпечують повагу до гідності померлих. Запропоновано авторські визначення «осквернення» та «руйнування» поховань, «поховання померлого» та

«утримання місця поховання». Обґрунтовано включення до предмета кримінального правопорушення тіл мертвонароджених дітей після 22 тижнів вагітності. Визначено, що скелетовані, муміфіковані останки в музеях не є предметом цього кримінального правопорушення. Третій розділ аналізує суб'єктивні ознаки. Суб'єкт – фізична осудна особа від 16 років. Злочин вчиняється лише умисно. Запропоновано доповнити ст. 297 КК України мотивом расової, національної чи релігійної нетерпимості як кваліфікуючою ознакою. Четвертий розділ присвячено відмежуванню від суміжних складів кримінальних правопорушень. Проаналізовано співвідношення зі статтями 194, 178, 179, 298 КК України за критеріями об'єкта, предмета і характеру діяння. З урахуванням наведених положень і висновків сформульовано пропозиції *de lege ferenda* щодо вдосконалення кримінального законодавства, яке регулює відповідальність за наругу над могилою, іншим місцем поховання або тілом померлого. Автор пропонує внести ці зміни до чинного Кримінального кодексу України та Закону України «Про поховання та похоронну справу». Ключові слова: кримінальне правопорушення, злочин, моральність, наруга, могила, померлий, власність, заволодіння, крадіжка, об'єкт культурної спадщини, земельна ділянка.

2. Bereznikov O. V. Criminal Law Characteristics of Desecration of a Grave, Other Burial Site or Body of a Deceased Person. – Qualifying scientific work as a manuscript. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in specialty 081 "Law". – Kherson State University. – Ivano-Frankivsk, 2025. The dissertation is a comprehensive study of criminal responsibility for desecration of a grave, other burial site or body of a deceased person in Ukraine. The first chapter is devoted to the formation and development of legislation on grave desecration in Ukraine and European countries. Historical stages of norm formation from the times of Kyivska Rus to the present are analyzed. Comparative analysis revealed similarities in the norms of Romano-Germanic legal system countries while showing differences in technical-legal construction. The second chapter examines objective elements of the criminal offense composition. The main direct object is social relations ensuring respect for the dignity of the deceased. The author proposes original definitions of "desecration" and "destruction" of burials, "burial of the deceased" and "maintenance of burial sites." The inclusion of bodies of stillborn children after 22 weeks of pregnancy as the subject of criminal offense is substantiated. It is determined that skeletonized, mummified remains in museums are not the subject of this criminal offense. The third chapter analyzes subjective elements. The subject is a mentally competent natural person from 16 years of age. The crime is committed only intentionally. It is proposed to supplement Article 297 of the Criminal Code of Ukraine with the motive of racial, national or religious intolerance as a qualifying feature. The fourth chapter is devoted to distinguishing from related compositions of criminal offenses. The correlation with Articles 194, 178, 179, 298 of the Criminal Code of Ukraine is analyzed according to criteria of object, subject and nature of the act. Taking into account the stated provisions and conclusions, *de lege ferenda* proposals are formulated for improving criminal legislation regulating responsibility for desecration of a grave, other burial site or body of a deceased person. The author proposes to introduce these changes to the current Criminal Code of Ukraine and the Law of Ukraine "On Burial and Funeral Services." Keywords: criminal offense, crime, morality, desecration, grave, deceased, property, appropriation, theft, cultural heritage object, land plot.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- The substrate of criminal-legal influence / Kozachenko O., Sotula O., Biblenko V., Giulyakov K., Bereznikov O. Cuestiones Políticas. Vol. 39 Nº 68 (Enero–Junio 2021). P. 441–462.
- Березніков О. В. Моральність як об'єкт кримінально-правової охорони для кримінального правопорушення, передбаченого ст. 297 КК України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №. 1. С. 349–351.
- Березніков О. В. Польський досвід криміналізації наругу над могилою. Юридичний вісник. 2023. №. 4. С. 146–152.
- Березніков О. В. Становлення і розвиток законодавства про наругу над могилою на теренах сучасної України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2024. Випуск 2. С. 9–12.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U006817

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сотула Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Sotula

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4633-4500

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Митрофанов Ігор Іванович
2. Ihor I. Mytrofanov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1967-1985

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельцов Євген Львович

2. Yevhen Streltsov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Тетяна Олександрівна

2. Tatiana O. Pavlova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2558-823X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавловська Аліна Олександрівна
2. Alina O. Havlovska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7973-7560

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Стратонов Василь Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Стратонов Василь Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Воропай Наталія Анатоліївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна